

rigtig have ment, at det Standpunkt, som Folketinget tidligere har indtaget i denne Sag, var det rette Standpunkt, og jeg kan derfor ikke for min Del være med til at gøre denne Revolution, som nu foreslaas.

At Staten erkender sine Forpligtelser til at hjælpe de begavede Børn frem til den højere Almendannelse, det fremgaar f. Eks. af Side 22 i Motiverne, hvor det udtrykkelig siges, at man maa „stræbe hen til, at Hensynet til Forældrenes Stand og saa vidt muligt ogsaa til deres Formuevilkaar faar saa lidt som muligt at sige for Afgørelsen af det Spørgsmaal, hvilken Undervisning deres Børn skulle have, og til hvilket Maal de skulle føres frem.“ Derfor maa Staten være belavet paa at træde hjælpende til, og det siges paa Side 23, hvor der er Tale om, at man i Øjeblikket ikke foreslaar mere, saaledes: „Dog maa det opstilles som en overmaade vigtig Opgave for vort Folk i Fremtiden, og forhaabentlig en snart kommende Fremtid, at faa det allerede givne udviklet betydeligt videre, og Borgerne maa forberede sig til her hjemme, som det er gjort andre Steder, at vise stor Offervillighed for en saa vigtig Sags Fremme.“ Da jeg omtalte de store forøgede Udgifter, Forslaget vilde medføre, beskyldte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) mig for at appellere til de daarlige Instinkter i Rigsdagen, at appellere til det Kniberi, som man ofte viste over for aandelige Formaal. Jeg ved slet ikke af, at Folketinget har vist noget Kniberi over for aandelige Formaal. Mig forekommer det, at Folketinget har været spendabel i den Henseende. Men jeg ser ikke, at dette har noget med utidigt Kniberi at gøre. Naar vi staa over for en saa stor, ny Opgave som den at hjælpe den begavede Del af Børnene uden Hensyn til Formuevilkaarene frem til højere Almendannelse gennem de lærde Skoler, kan der nok være Grund til at spørge: Hvad vil det egentlig komme til at koste? Hvor bærer det hen? For det kan dog vel ikke være Meningen, at vi nu lave denne Lov, og at vi saa ikke holde, hvad vi love? Hvis vi nu paa Grundlag af disse Motiver vedtage dette Forslag, ere vi bundne ved vor Ære til at holde det, som vi have stillet Befolkningen i Udsigt, og jeg forstaaer saa godt det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, at han nu siger: Lad os faa det vedtaget nu. Thi fra den Dag, det først er vedtaget, vil man fra Socialdemokraternes Side — og med fuld Ret — komme og holde Regningen op for Næsen

af Lovgivningsmagten og sige: I have paataget jer at hjælpe Børnene frem ad denne Vej, vær saa god, indfri nu jeres Forpligtelser! Det vil da blive meget vanskeligt at staa imod. Allerede nu har den ærede Minister jo foreslaaet at gøre Begyndelsen ved at bruge de Penge, som menes at blive sparede, til ny Stipendier for at føre Folk ind paa den Vej, og dermed har Ministeren i Overensstemmelse med Motiverne illustreret, hvad man tilsigter. Jeg finder, at der er god Grund til at overveje, om man virkelig vil ind paa denne store, ny Vej.

Hvad i øvrigt den *Besparelse* angaar, som der er Tale om i Forslaget, kunde jeg have Lyst til at gøre nogle ganske faa Bemærkninger. Ærede Medlemmer, der have lagt nærmere Mærke til, hvad der staaer om Besparelsen, ville jo vide, at man kommer til den paa den Maade, at der er adskillige Ting, man ikke regner med. Der er f. Eks. denne Særklasse, der skal komme oven paa Mellemskolen, et Aar efter dens Afslutning; den regner man ikke med. Man mener, den kan besørges gennem de private Realskoler, men hvis den forlanges ved en Del af Statens Skoler, maa man ogsaa have den der. Og den vil koste Penge. Endvidere har man ikke regnet med den elementære Undervisning i Latin, der efter Forslaget kræves som Forberedelse for dem, der gaa over i de sproglige Retninger. Jeg vil ikke tale om, at man ikke har regnet med, hvad der vil kræves til kvindelig Haandgøring og til Sløjd. Men hvad der er det betydningsfuldste, er, at man ikke har regnet med større Elevforøgelse end den, der følger af de 11 ny Klassers Oprettelse, medens Forslaget ellers selv gaar ud fra, at det med Nødvendighed vil føre til en betydelig Elevtilgang til de lærde Skoler. Saa snart der kommer en saadan betydelig Elevtilgang, vil der kræves Ekstratimer, og saa vil der ikke længere kunne spares det Beløb, som man her har sparet paa Ekstratimer. Saa snart man kommer til, at man faar Klasser, hvor der er flere end 25 Elever, og man skal dele dem i Parallellklasser, saa kommer man ind paa Ekstratimer. Og da gaar hele denne Besparelse meget let bort. Men Hovedsagen er, at denne Besparelse jo i hvert Fald kun er noget ganske øjeblikkeligt — under Forudsætning af, at hele Reformen ikke virker. Saa snart den virker, have vi jo Ministeriets egne Ord for, at det vil blive en meget betydelig Forøgelse af de aarlige Udgifter, som Staten maa paatage sig i Hen-